

СИЛАБУС КУРСУ
«Психологія особистісних та поведінкових деструкцій»
 другого (магістерського) рівня вищої освіти
 для студентів спеціальності «Психологія» («Практична
 психологія») за освітньо-науковою програмою
 факультету педагогіки та психології

Назва курсу	Психологія особистісних та поведінкових деструкцій
Адреса викладання курсу	м. Київ, вул. Тургенівська 8 / 14, 10 поверх , аудиторія 10-6 Понеділок 15.30
Контактна інформація щодо викладача	Рашковська Ілона Владиславівна psychologilona@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	Щочетверга з 11.00 до 13.00 та перед іспитом у червні
Сторінка курсу	
Передумови зарахування на курс	Вивчення даної дисципліни неможливе без професійних знань і умінь, набутих при опануванні курсів: «Психологія особистості», «Психологія спілкування», «Психологія професійної кар'єри», «Психологія професійних деструкцій»!
Мета та завдання курсу	<p style="text-align: center;">Мета і завдання навчальної дисципліни</p> <p>забезпечення системи психологічних знань з природи особистісних та поведінкових деструкцій, особливостей їх протікання, різновидів, формування навичок їх корекції та профілактики</p> <p style="text-align: center;">Основними завданнями вивчення дисципліни «Психологія професійних деструкцій» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> -сформувати уявлення про типи, види, стадії розвитку особистісних та поведінкових деструкцій; -розкрити зміст понять: «психологія особистісних», «конфліктна ситуація», «стратегії корекції професійних деструкцій»; -визначити методи та підходи щодо вивчення особистісних та поведінкових деструкцій; -розкрити діагностичні методики щодо виявлення особистісних та поведінкових деструкцій, вміння обирати стратегію поведінки в конфлікті , тощо; -охарактеризувати психологічне забезпечення та умови корекції поведінкових та особистісних деструкцій. <p style="text-align: center;">-</p>
Міждисциплінарні зв'язки	Зміст курсу тісно пов'язаний із такими дисциплінами: «Психологія особистості», «Психологія спілкування», «Психологія професійної кар'єри», «Психологія професійних деструкцій»
Інформація про курс	Курс «Психологія професійних деструкцій» складається з двох модулів. У змісті першого модуля «Загальна теорія особистісних та

(про що йде мова)	поведінкових деструкцій» розповідається про сутність особистісних та поведінкових деструкцій», їх класифікацію та періодичність виникнення. Другий модуль «Профілактика та корекція особистісних та поведінкових деструкцій» надає практичні навички, набуття яких дозволить вчасно передбачити виникнення деструкцій та вчасно позбутися деструктивних станів.
Чому це актуально, цікаво чи важливо?	За свою трудову біографію особистість багато разів відчуває деструктивний стан, пов'язаний з виконанням своєї діяльності. Тому важливо вміти розпізнавати та вчасно реагувати на такі особистісні та поведінкові стани.
Місце навчальної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця	Навчальна дисципліна «Психологія особистісних та поведінкових деструкцій» є дисципліною самостійного вибору ЗВО (варіативна частина) .
На які питання відповідь курсу і його головний аргумент?	У процесі вивчення курсу «Психологія особистісних та поведінкових деструкцій» майбутній фахівець навчається, з одного боку, правильно розуміти сутність деструкцій та деформацій», а, з іншого вчиться прийомам корекції названих явищ. <i>Опанування курсом надає можливість навчитися прийомам допомоги та самопомоги щодо професійних деструкцій й деформацій.</i>
Очікувані результати навчання	<p>Знати</p> <ul style="list-style-type: none"> - актуальні психологічні проблеми професійних деструкцій; - методологію вирішення завдань діагностування особистісних професійних деструкцій, - засоби регуляції та профілактики конфліктів; - стратегії і тактики корекції професійних деструкцій; - застосовувати теоретичні знання до аналізу випадків професійних деструкцій; -застосувати психологічні методи діагностики професійної деформації та професійних деструкцій; - оцінювати доцільність і ефективність використання різних переговорних і посередницьких процедур, спрямованого на виникнення професійних деструкцій; - обирати найбільш ефективну стратегію й тактики поведінки в конкретному випадку професійних деструкцій; - керувати своєю поведінкою у складних критичних ситуаціях соціальної взаємодії; -обирати стратегію ефективного спілкування в колективі при виявленні професійних деструкцій. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати теоретичні знання до аналізу розвитку професійних та особистісних деструкцій; - правильно визначати сутність професійних деструкцій, формувати описову модель в процесі його діагностування; - використовувати різні методи дослідження професійних деструкцій; - визначати та здійснювати психологічні заходи щодо прогнозування розвитку професійних деструкцій, з'ясовувати можливі конструктивні й деструктивні наслідки професійних

	<p>деструкцій та деформацій;</p> <ul style="list-style-type: none"> - прогнозувати конфліктний "потенціал" особистості щодо професійних деструкцій; - вчасно регулювати конфліктні ситуації та управляти конфліктами у групах та колективах; - обирати адекватні інструменти профілактики й запобігання виникненню професійних деструкцій; - створювати завдання розвивального характеру, спрямовані на розвиток кар'єрних компетенцій особистості; <p>-здійснювати наукові дослідження у галузі управління емоційного стану для запобігання професійним деструкціям.</p> <p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p>
	<p>СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.</p> <p>СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.</p> <p>СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.</p> <p>СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.</p> <p>СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.</p> <p>СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.</p> <p>СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.</p> <p>СК11. Здатність будувати різноманітні технології розвивальних впливів на особистісно-професійний розвиток людини: технології ігromodelювання, технології психоконсультаування, психокорекційні технології, технології розвитку аутокомпетентності.</p>

Методи навчання	<p>Пояснювально-ілюстративні, інтерактивні: мікрОВикладання, інверсії, інциденту, конкретної професійної ситуації</p> <p>Рольовий тренінг.</p> <p>Розв'язування психологічних завдань.</p>
Перелік основних практичних завдань	<p>·</p> <p>Модуль 1. «Загальна теорія особистісних та поведінкових деструкцій»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Складання словника психологічних термінів щодо психологічної допомоги особистості разі особистісних та поведінкових деструкцій 2. Створення презентацій на тему модуля. 3. Теоретичні брейн-ринги на тему модуля. <p>Модуль 2. модуль «Профілактика та корекція особистісних та поведінкових деструкцій» включає практичні (тренінгові) заняття по роботі з поведінковими та особистісними деструкціями та розробку консультацій та індивідуальних рекомендацій з даного питання.</p>
Література для вивчення дисципліни	<p style="text-align: center;">Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Абдулліна О.А. Общепедагогическая подготовка учителя в системе высшего педагогического образования. – М.: Просвещение, 1984. – 208 с. 2. Агавелян В.С. Психолого-педагогическая диагностика и регуляция психических состояний учителя в образовательном процессе. – Челябинск: Челябинский гос. ун-т, 2001. – 44 с. 3. Акмеология з основами психології кар'єри: Навч.-метод. посібн. / О.М. Гавалешко (уклад.). – Чернівці: Рута, 2004. – 84 с. 4. Антонова Н.О. Кризові явища у професійному становленні студентів- психологів та психологів-практиків // Актуальні проблеми психології. – Т. V: Психофізіологія. Психологія праці. Експериментальна психологія. / За ред. С.Д. Максименка. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2007. – Вип. 6. – С. 3 – 9. 5. Антонова-Турченко О.Г., Дробот Л.С., Заброцький М.М. Психологічна стабілізація особистості вчителя зони радіологічного контролю: Навч. посібн. – К.: ІЗМН, 1997. – 180 с. 6. Бандурка.М., Бочарова С.П., Землянская Е.В. Основы психологии управления: Учебник для вузов МВД. – Х.: Изд-во Ун-та внутренних дел, 1999. – 525с. 7. Бодалев А.А. Вершина в развитии взрослого человека: характеристики и условия достижения. – М.: Флинта; Наука, 1998. – 168 с. 8. Бодров В.А. Психология профессиональной пригодности. – М.: ПЕР СЭ, 2001. – 512 с. 9. Бодров В.А. Методология системного и субъектно-деятельностного подходов в исследованиях профессиональной пригодности // Идея системности в современной психологии / Под ред. В.А. Барабанщикова. – М.: Изд-во "Институт психологии РАН", 2005. – С. 343 – 359. 10. Бойко В.В. Энергия эмоций в общении: взгляд на себя и на других. – М: Филинь, 1996. – 472 с. 11. Болтівець С.І. Педагогічна психогігієна: теорія та методика.

- К.: Редакція "Бюлетеня ВАК України", 2000. – 303 с.
12. Борисова М.В. Психологические детерминанты феномена эмоционального выгорания у педагогов // Вопр. психол. – 2005. – № 2. – С. 96 – 104.
13. Бондаренко І.І. Психологічні умови ефективної професійної адаптації психологів-початківців: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.01 / Інститут психології ім. Г.С.Костюка АПН України. – К., 2004. – 19 с. КОКУН О. М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця 179
14. Бондаренко О. Ф. Психологічні особливості сучасної студентської молоді та проблеми професійної підготовки психологів–практиків.// Практична психологія та соціальна робота. – К., 2003. – № 4. – С. 8 -11.
15. Бурлачук Л.Ф. Психодіагностика: Учебник для вузов. – СПб.: Питер, 2003. – 351 с.
16. Буякас Т.М. Основания и условия профессионального становления студентов-психологов // Вестник Московск. ун-та. – Сер. 14. Психология. – 2005. – № 2. – С. 7 – 17.
17. Варфоломєєва О.В. Психолого-акмеологічне забезпечення професійного становлення психотерапевта // Актуальні проблеми психології. – Т. V: Психофізіологія. Психологія праці. Експериментальна психологія. / За ред. С.Д. Максименка. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2007. – Вип. 6. – С. 39 – 44.
18. Василькова О.І. Сучасні проблеми психології криз професійного розвитку вчителя // Актуальні проблеми психології. – Т. V: Психофізіологія. Психологія праці. Експериментальна психологія. / За ред. С.Д. Максименка. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2007. – Вип. 7. – С. 60 – 68.
19. Вашлаєва Л.П. Здоровье учителя как ресурс развития образования // Учитель: здоровье и профессиональное развитие: Матер. региональ. науч.-практ. конф. – Кемерово, 2001. – С. 28 –32.
20. Веремчук А.М. Умови формування професійної рефлексії майбутніх вчителів // Актуальні проблеми психології. – Т. V: Психофізіологія. Психологія праці. Експериментальна психологія. / За ред. С.Д. Максименка. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2007. – Вип. 6. – С. 52 – 60.
21. Вілюжаніна Т.А. Динаміка ціннісно-смиислової сфери особистості в процесі професійного становлення майбутніх психологів: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.07 / Інститут психології ім. Г.С.Костюка АПН України. – К., 2006. – 22 с.
22. Вітковська О.І. Психологічні умови професійного самовизначення випускників середніх шкіл у процесі профконсультації: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.07 / Інститут педагогіки і психології професійної освіти АПН України. – К., 2002. – 21 с.
23. Вітюк Н.Р. Психологічні особливості конфліктологічної підготовки майбутніх учителів // Актуальні проблеми психології. – Т. V: Психофізіологія. Психологія праці. Експериментальна психологія. / За ред. С.Д. Максименка. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2007. – Вип. 7. – С. 68 – 75. 180 КОКУН О. М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця
24. Водопьянова Н.Е., Старченкова Е.С. Синдром выгорания:

- диагностика и профилактика. – СПб.: Питер, 2005. – 336 с.
25. Волянюк Н.Ю. Психологічні засади професійного становлення тренера- викладача: Автореф. дис... д-ра психол. наук: 19.00.01 / Інститут психології ім. Г.С.Костюка АПН України. – К., 2006. – 34 с.
26. Галецька І.І. Дослідження самоєфективності в психології здоров'я // Вісник Харківського ун-ту. – № 550, Ч. 2., Серія: психологія. – Харків: ХНУ. – 2002. – С. 41 – 43.
27. Галецька І.І., Мельник М.М. Особливості емоційного вигорання менеджерів з різним рівнем самоактуалізації // Актуальні проблеми психології. – Т. V: Психофізіологія. Психологія праці. Експериментальна психологія. / За ред. С.Д. Максименка. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2007. – Вип. 6. – С. 89 – 95.
28. Гірняк О.М., Лазановський П.П. Менеджмент: теоретичні основи і практикум. – К.: Магнолія плюс, 2003. – 335 с.
29. Гоноболин Ф.Н. Книга об учителе. – М.: Просвещение, 1965. – 260 с.
30. Гупаловська В.А. Професійна самореалізація як чинник становлення особистості жінки: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.01 / Інститут психології ім. Г.С.Костюка АПН України. – К., 2005. – 25 с.
31. Данилова Т.М. Формування гуманістичної спрямованості особистості майбутнього практичного психолога: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.07 / Інститут психології ім. Г.С.Костюка АПН України. – К., 2004. – 19 с.
32. Деркач А. А., Селезнева Е. В. Акмеология в вопросах и ответах: Учебн. пособие. – М.: МПСИ, Воронеж: НПО МОДЭК, 2007. – 248 с.
33. Довгих Л. Кар'єрні домагання як суб'єктивний механізм професійної самореалізації // Соціальна психологія. – 2005. – № 2. – С. 67 – 71.
34. Дюк В. А. Компьютерная психодиагностика. – С.-Пб.: Братство, 1994. – 360 с.
35. Євдокімова О.О. Психологічні засади вищої технічної освіти: Монографія. – Х. : Нове слово, 2009. – 388 с.
36. Жозефина А., Корнев Н.Н. Психологические факторы готовности руководителя к управленческой деятельности // Вісник Харківського університету. – 1999. – № 460. – С. 146 – 149.
37. Завадська Т.В. Нейродинамічний компонент психофізіологічного стану вчителів // Вісник Харківського ун-ту № 550. – Ч. 2. Серія: Психологія. – Харків: ХНУ, 2002. – С. 78 – 81.
38. Зайчикова Т.В. Соціально-психологічні детермінанти синдрому "професійного вигорання" у вчителів: Автореф. дис... канд. психол. КОКУН О. М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця 181 наук: 19.00.05 / Інститут психології ім. Г.С.Костюка АПН України. – К., 2005. – 20 с.
39. Зборовская И.В. Саморегуляция психической деятельности учителя // Прикладная психология. – 2001. – № 6. – С. 55 – 65
40. Зеер Э.Ф. Психология профессий. – Екатеринбург: УГППУ, 1997. – 244 с.
41. Зеер Э.Ф. Психология профессий: Учебн. пособие. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Академический Проект, Фонд «Мир», 2005.

	<p>– 336 с.</p> <p>42. Зеер Э.Ф. Психология профессионального развития: Учебн. пособие. – 2–е изд. – М.: Издательский центр «Академия», 2007. – 240 с.</p> <p>43. Зубкова І.Ю. Динаміка Я–образу вчителя–професіонала: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.07 / Інститут педагогіки і психології професійної освіти АПН України. – К., 2001. – 20 с.</p> <p>44. Ильин Е.П. Мотивация и мотивы. – СПб.: Питер, 2006. – 508 с.</p> <p>45. Кадикова Т.А. Особливості динаміки ціннісних орієнтацій студентів- психологів: Автореф. дис.. канд. психол. наук: 19.00.01 / Одеський національний ун-т ім. І.І.Мечникова. – О., 2002. – 17с.</p> <p>46. Капітанець О.М. Педагогічна підготовка менеджерів у вищих технічних навчальних закладах: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / Терноп. держ. пед. ун-т ім. В.Гнатюка. – Тернопіль., 2001. – 19 с.</p> <p>47. Карамушка Л.М., Дзюба Т.М. Психологія управління конфліктами в організації (на матеріалі діяльності освітніх організацій). – К. : Науковий світ, 2009. – 268 с.</p> <p>48. Карпов А.В. Психология менеджмента: Учеб. пособие для студ. вузов. – М.: Гардарики, 2003. – 582 с.</p> <p style="text-align: center;">..</p> <p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <p>1. Кириленко О.А. Психологічні детермінанти професійного стресу у представників професії типу "людина–людина": Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.03 / Київський Національний університет імені Т.Шевченка. – К., 2007. – 20 с.</p> <p>2. Климов Е.А. Индивидуальный стиль деятельности в зависимости от типологических свойств нервной системы. – Казань: Изд-во Казанского ун-та, 1969. – 278 с.</p> <p>3. Климов Е.А. Индивидуальный стиль деятельности // Психология индивидуальных различий. Тексты / Под ред. Ю.Б. Гиппенрейтер, В.Я. Романова. – М.: Изд-во МГУ, 1982. – С. 74–77.</p> <p>4. Климов Е.А. Психолого-педагогические проблемы профессиональной консультации. – М.: Знание, 1983.</p> <p>5..http://lib.iitta.gov.ua/1651/_12.pdf</p> <p>6. stud.com.ua/.../profesiyna_deformatsiya_trudovomu_protses</p>
<p>Політика курсу</p>	<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).</p> <p>Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем. Студенти мають інформувати викладача</p>

	про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.			
Політика оцінювання	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
	Робота на семінарському (практичному) занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)	5	8	40
	ІНДЗ	15	2	30
	Модульна контрольна робота	10	3	30
	максимальна кількість балів 100			